

Artur Mas observa el logotip de la casa gran del catalanisme, que la seva formació proposa per refundar els objectius d'aquest corrent polític.

Catalanista amb casa gran cerca llogaters

El dia 20 de novembre Artur Mas donarà solemnement la sortida, amb una conferència, al projecte ambiciós de refundar el catalanisme, amb la proposta de fer de Convergència la 'casa gran' d'aquest corrent polític.

Fa setmanes que ja se sent parlar d'això de la *casa gran*, la proposta que des de Convergència Democràtica de Catalunya pretén posar al dia allò que un dia va conceptualitzar Jordi Pujol, el *pal de paller*, és a dir, la voluntat d'una formació política, CDC, que naixia amb la vocació d'esdevenir el moviment aglutinador del catalanisme, durant els primers anys de la transició, més enllà d'ideologies polítiques. Tres dècades després d'aquell plantejament, el dimarts 20 de novembre, Artur Mas, en una conferència solemne, explicarà en què consisteix aquest redefinició de Convergència que pretén, ni més ni menys, convertir-se en l'esperó de la refundació del catalanisme.

Més enllà d'allò que es proposi en aquesta intervenció, guardada zelosament en silenci pels col·laboradors més pròxims de Mas, aquesta proposta és

llançada per l'actual direcció de Convergència per intentar superar una situació complicada per a la formació. Des de les primeres eleccions al Parlament de Catalunya, Convergència havia governat la Generalitat. De manera que la seva cultura i la seva praxi política ha estat sempre determinada per la gestió de govern. El 2003, però, les coses van canviar amb l'acord tripartit, entre PSC, ERC i ICV, i la posterior reedició d'aquest pacte, a les darreres eleccions del novembre de l'any passat. En part, aquest canvi de papers, ara a l'oposició parlamentària, ha estat viscut de manera molt traumàtica per la federació de CiU, però molt especialment pel soci majoritari, CDC. D'una banda, la sensació d'haver estat expulsats del que fins llavors semblava el seu propi espai natural d'acció, el govern, per culpa d'un acord de tres contra un. Però a més, aque-

lla jugada havia estat possible gràcies, principalment, a la decisió d'ERC, que —malgrat els diversos enfrontaments entre les dues formacions que s'havien viscut ja temps enrere— no deixava de ser vista per amplis sectors convergents com el partit “germà petit i rebel”, tal com en més d'una ocasió dirigents de CDC havien descrit els republicans. El sentiment de traïció era servit. Un sentiment que es va reforçar amb la repetició de l'acord tripartit, el novembre de l'any passat, quan, segons CiU, la victòria en nombre de vots i escons de la federació feia inviable aquesta repetició. Per una altra banda, des d'ERC també s'acumulen retrets cap a CiU per episodis que consideren de menyspreu de dirigents de la federació. Tot plegat, ha alimentat una situació en la qual l'enfrontament i els retrets entre CiU i ERC han fet pràcticament inviable qualsevol diàleg o entesa.

Desenrocar l'escac català. Part d'aquest procés d'adaptació a l'oposició ha acabat comportant dins de CDC un procés de relleu generacional i l'ascens de dirigents més sobiranistes que, de manera més o menys oberta, reconeixen unes certes tendències independentistes, tot i que sense assumir-les com a objectius polítics. De fet, doncs, l'actual direcció de CDC a l'oposició és més *sobiranista* —utilitzant el terme emprat des de la formació mateix— que no la direcció de la formació quan era al govern. Aquesta evolució es pot derivar d'un canvi generacional o bé d'un procés general de la política catalana, fruit del desencís del procés estatutari i de la creixent crisi de confiança en l'estat de les autonomies nascut de la transició. El fet, però, és que avui la direcció de Convergència té un perfil més sobiranista, tot i que continua sense definir del tot en què consisteix aquest sobiranisme.

A aquest canvi a la cúpula, s'hi afegeix la necessitat de bastir estratègies que permetin de modificar l'actual equilibri de forces a Catalunya. Segons l'anàlisi de la direcció de la formació, res no fa pensar que hi hagi d'haver grans canvis electorals aquests anys vinents. De manera que per intentar accedir al govern de la Generalitat, CiU haurà de propiciar els canvis necessaris per a fer viable l'acord amb més forma-

cions, i evitar així allò que veuen com una repetició automàtica del tripartit en ocasions futures.

I tots aquests plantejaments arriben en un moment en què el catalanisme ha quedat esgotat, després d'un procés de renovació estatutari que ha evidenciat els límits de l'autonomisme i la ferma voluntat de l'estat espanyol de mantenir el model actual, que no satisfà les reivindicacions de reconeixement de plurinacionalitat.

Així doncs, en aquest context neix la reformulació del *pal de paller*, la *casa gran* d'Artur Mas, amb uns objectius que pretenen desencallar la situació en la qual es troba la federació amb una proposta de refundació del catalanisme. Conceptualment, mira de donar una resposta a la desorientació en què, a parer del dirigents de CDC, es troba avui el catalanisme polític, amb una proposta d'anar més enllà de l'espai de la formació. De manera que, si l'intent reeixís, la *casa gran* recuperaria el concepte de moviment polític que tenia CDC en el moment de la fundació, abans d'accedir al govern, per sobre del partit estricte, i permetria alhora d'acostar-se a sectors polítics propers. Això afavoriria un creixement de l'espai electoral, amb sectors polítics i socials descontents amb l'actual situació política. Aquesta és la teoria.

La recerca de llogaters. Però la iniciativa de Mas també té sobre la taula seriosos dubtes que el temps haurà d'anar dissipant. D'una banda, la proposta de *casa gran* pretén ésser un element aglutinador del catalanisme. Però, de moment, no ha aconseguit engrescar gens ni mica el seu soci de la federació. De fet, diversos dirigents CDC han deixat clara l'aposta per fer possible un acord entre forces nacionalistes, és a dir, entre CiU i ERC. I, en aquest sentit, la proposta de *casa gran* també pretendria intensificar aquesta línia, de manera que, en una altra ocasió, els republicans tinguessin més complicacions per a repetir automàticament l'acord amb PSC i ICV. Aquesta posició, tanmateix, és diametralment oposada a la d'Unió. Així, diverses vegades, fins i tot la setmana passada, el líder dels demòcrata-cristians, Josep Antoni Duran i Lleida, deixava clara la preferència per establir

acords amb els socialistes, a fi de mantenir l'espai “central” i de moderació que sempre ha caracteritzat CiU.

Però també dins de Convergència hi ha hagut alguna tensió. Per exemple, alguns sectors de la formació consideren que l'anunci de la conferència del dia 20 de novembre, en la qual Artur Mas ha de presentar la proposta de replantejament del catalanisme, pot causar un efecte bumerang. Segons aquests sectors, hi ha el perill d'haver despertat unes expectatives que poden diluir les propostes del dirigent convergent i fer la sensació que s'ha fet molt soroll per no res. Si això passés, podria originar-se un efecte desmobilitzador, tot al contrari d'allò que volen els impulsors de la iniciativa. Tampoc no ha acabat d'agradar a sectors de Convergència que un dels dirigents més incisius de la formació, David Madi, presenti, justament una setmana abans de la conferència d'Artur Mas, el seu llibre *Democràcia a sang freda. Les interioritats de la política catalana*, en què es critiquen amb molta duresa els dirigents i la gestió dels partits que integren l'actual govern català. I això precisament quan Mas intenta superar la dialèctica d'enfrontament visceral instal·lada en la política catalana i introduir també elements d'autocrítica.

Més enllà d'episodis circumstancials, caldrà veure l'abast real de la proposta de reformulació política de Mas i la capacitat del líder convergent de trobar nous llogaters per al seu projecte. En tot cas, el catalanisme polític viu un moment de crisi que ha menat a l'obertura d'un profund debat, molt més enllà de la conferència del líder de Convergència. Aquests darrers temps, s'han anat consolidant plataformes cíviques i moviments dins els partits polítics catalans que volen revisar els principis i els objectius del catalanisme. Vist això, disabte passat, les principals plataformes sobiranistes constituïdes recentment van participar conjuntament amb els partits polítics catalans (CiU, PSC, ERC i ICV) en unes jornades convocades per Omnium Cultural, a Barcelona, amb l'objectiu d'“establir les línies d'acció del catalanisme”. Així doncs, a la casa del catalanisme, sigui més gran o no tant, les coses es belluguen.

Enric Rimbau